بحران سوریه، ننگی برای جهان

آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل در جلسه شورای امنیت با عنوان «حفظ صلح و امنیت بین‌المللی... حقوق بشر و ممانعت از درگیری‌های مسلحانه»، گفت: شکست در پایان دادن به بحران سوریه ننگی است که گریبانگیر همه ما خواهد شد. وی از اعضای شورای امنیت خواست برای پایان دادن به این بحران فورا وارد عمل شوند. دبیر کل سازمان ملل در سخنرانی‌اش در شورای امنیت بر لزوم وحدت این شورا در مقابله فعال با نقض حقوق بشر تاکید کرد و گفت: من بار دیگر از شورای امنیت می‌خواهم تا از تلاش برای پایان دادن به رنج مردم سوریه فروگذار نکند.

گزارش دیپلماسی

در نخستین نامه برجامی رکس تیلرسون به کنگره مطرح شد

اعتراف به پایبندی ایران، بسترسازی برای تمدید توقف تحریم‌ها

Mr. Rex Wayne Tillerson

Gettyimges

سارا معصومی

نامه به کنگره را می‌توان نخستین عکس‌العمل رسمی دولت دونالد ترامپ، رییس‌جمهور ایالات متحده به برنامه جامع اقدام مشترک دانست. نامزد جمهوریخواهان در روزهای رقابت‌های انتخاباتی شعارهای زیادی داد: از تهدید توافق تا گلایه از دستاوردهای آن برای اقتصاد امریکا. از ۲۰ ژانویه ۲۰۱۷ که بر کرسی ریاست‌جمهوری در کاخ سفید تکیه داده نیز بارها برجام را بدترین توافق قرن خوانده و البته لیست عریض و طویلی از تحریم‌های نه چندان پر و پیمان را هم به مدد وزارت خزانه‌داری‌اش اعلام کرد. در سه ماه و نیم گذشته با توجه به تدابیری که دولت باراک اوباما چیده بود، سر و کار دولت جدید به شکل اجرایی به برجام نیفتاده بود. همه‌چیز طبق برنامه پیش می‌رفت و البته از تهدیدهای شفاهی توافق هم کاسته شد و بر تاکید بر ضرورت اجرای سختگیرانه آن افزوده شد. دولتمردان کابینه ترامپ به مناسبت‌های متفاوت تاکید داشتند که ذات توافق هسته‌ای را به عنوان توافقی چندجانبه حفظ خواهند کرد اما همواره این تایید از سر اجبار را با انتقاد از فعالیت‌های منطقه‌ای ایران همراه می‌کردند. راهی که ترامپ برای مواجهه با برنامه هسته‌ای ایران انتخاب می‌کند می‌تواند گویای بسیاری از سیاست‌های رییس‌جمهور تازه نفس امریکا به خصوص در حوزه پرونده‌های منطقه‌ای مانند سوریه و عراق باشد. اگر ترامپ با برجام مدارا کند این به معنای حفظ نخستین توافق میان ایران و امریکا هرچند در قالب چندجانبه خواهد بود، اگر رییس‌جمهور امریکا برجام را زیر سوال ببرد، عملا تنش بیشتر با تهران و مسدود شدن همه راه‌ها برای هرگونه همکاری چندجانبه منطقه‌ای را کلید زده است. همزمان کمپانی‌های بزرگ اروپایی نیز کم و بیش منتظر ماندند تا ترامپ نسبت دولت خود با توافق هسته‌ای ایران را مشخص کند. برخی کمپانی‌ها مانند توتال اعلام کردند که توافق نهایی با ایران را امضا نمی‌کنند و منتظر می‌مانند تا دونالد ترامپ در اواخر ماه مه تصمیم خود برای معلق نگاه داشتن تحریم‌های ایران را اعلام کند. اگر تعلیق تحریم‌ها تمدید شد می‌توان آن را به چراغ سبزی برای معامله و تجارت با ایران در دوره ترامپ تعبیر کرد. در نهایت روز گذشته بخشی از این انتظارها به پایان رسید. رکس تیلرسون، وزیر خارجه دولت ترامپ دست به قلم شد و نخستین نامه برجامی به کنگره را نوشت. مخاطب این نامه پل رایان، رییس مجلس نمایندگان امریکا بود که براساس قاعده گذاشته شده از زمان اوباما باید هر ۳ ماه یک بار درباره وضعیت اجرای برجام از دولت سوال کند. پیش از این جان کری نیز در مقاطع هر ۹۰ روز یک بار چنین نامه‌ای را برای مجلس نمایندگان ارسال کرده بود. رکس تیلرسون برخلاف جان کری ترجیح داد گزارش خود را بسط بیشتری بدهد و موارد نامربوط به مساله هسته‌ای را هم در گزارش برجام دخیل کند. تیلرسون در این نامه تایید کرده است که ایران تا تاریخ ۱۸ آوریل ۲۰۱۷ به تعهدات خود در قالب برجام پایبند بوده است اما همزمان ادعاهای امریکا درباره تهران را تکرار کرده و مدعی شده که ایران از تروریسم حمایت می‌کند. تیلرسون در بخش دیگری از این نامه به اطلاع کنگره رسانده است که رییس‌جمهور امریکا تلاش جدیدی را برای بررسی اینکه آیا تمدید لغو تحریم‌ها تامین‌کننده منافع امنیت ملی امریکا است یا خیر، آغاز کرده است. تیلرسون در این نامه ادعا کرده است که: ایران همچنان از تروریسم با ابزارها و روش‌های متفاوت حمایت می‌کند. رییس‌جمهور ترامپ به شورای امنیت ملی ماموریت داده که برنامه جامع اقدام مشترک را مجددا بررسی کند و اعلام کند که آیا تمدید لغو تحریم‌های هسته‌ای ایران برای امنیت ملی امریکا امری ضروری است یا خیر؟ زمانی که بررسی این مساله تمام شد ما نتیجه آن را با کنگره درمیان خواهیم گذاشت.

این نامه تیلرسون به کنگره در رسانه‌های رنگارنگ بین‌المللی با بازتاب‌های متفاوتی همراه شد. برخی بخش تایید وفاداری ایران به برجام را پررنگ کردند و برخی ترجیح دادند به بخش تعیین کمیته‌ای از سوی ترامپ برای بررسی وضعیت تحریم‌ها و اینکه آیا تمدید لغو آنها در چارچوب منافع امنیت ملی امریکا است یا خیر، تاکید بیشتری کنند. سی‌ان‌ان در این خصوص نوشت: تیلرسون تاکید کرد که ایران به مفاد توافق هسته‌ای پایبند بوده است اما همزمان این مساله را که آیا دولت امریکا باید همچنان تحریم‌ها را ملغی شده نگاه دارد، زیرسوال برد. آنچه که در گزارش تیلرسون نگران‌کننده است تذکری است که وی درباره حمایت ایران از تروریسم داده و تاکید کرده که قرار است بحث تمدید لغو تحریم‌های ایران مورد بررسی مجدد قرار بگیرد. هرچند که هنوز مشخص نیست نتیجه مرور تحریم‌های ایران و تاثیر تمدید لغو آن بر منافع ملی امریکا چیست اما اگر این تحریم‌های هسته‌ای دوباره وضع شوند عملا برجام نقض شده است.

سی‌ان‌ان در ادامه گزارش خود می‌نویسد: «ایران پیش از این نیز به اتهام حمایت از تروریسم پاسخ داده است. اوایل ماه جاری میلادی بود که بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه به جیمز متیس، وزیر دفاع امریکا هشدار داد که اتهام‌های بی‌پایه و اساس را متوجه ایران نکند. دو مساله حمایت ایران از آنچه که امریکا تروریسم می‌خواند و توافق هسته‌ای کاملا جدا از هم و منفک شده هستند و اگر امریکا دنبال بازگرداندن تحریم‌های هسته‌ای به بهانه فعالیت‌های منطقه‌ای ایران باشد عملا برجام را نقض کرده است. البته مساله نقض برجام یا زیرپاگذاشتن آن نیز به این سادگی نیست و اگر امریکا توافق هسته‌ای مصوب جولای ۲۰۱۵ را زیر پا بگذارد هم دوستان اروپایی خود را خشمگین می‌کند و هم چراغ سبزی به ایران می‌دهد تا برنامه هسته‌ای خود را از نو آغاز کند.»

با وجود آنکه رسانه‌ای مانند سی‌ان‌ان ترجیح می‌دهد در گزارش خود به مساله ادعای حمایت ایران از تروریسم در این نامه اخیر بال و پر بیشتری بدهد اما شاید باید با توجه به موضع‌گیری‌های قبلی ترامپ و اعضای کابینه‌اش نسبت به توافق هسته‌ای، به بخش تایید تعهد ایران به اجرای برجام وزن بیشتری بخشید. جدا از این مساله که این نامه نخستین عکس‌العمل دولت ترامپ به مساله برجام بوده است باید توجه داشت که ۱۹ ماه مه زمانی است که دولت جدید باید تمدید تعلیق تحریم‌ها را مجددا اعلام کند، این نامه و اذعان به وفای به عهد ایران می‌تواند بستر مناسبی برای آن تاریخ و نخستین دستور تحریمی ترامپ برای توافق هسته‌ای باشد. دولت ترامپ با این نامه نمی‌تواند مساله عدم پایبندی ایران به برجام را مطرح کرده و آن را دستاویزی برای عدم تمدید تعلیق تحریم‌ها قرار دهد. از سوی دیگر با وجود آنکه تیلرسون در این نامه تلاش کرده فضای عدم اطمینان نسبت به تمدید تعلیق تحریم‌ها یا وضع مجدد آنها علیه ایران را حفظ کند اما سیگنال‌هایی که در دو هفته گذشته از سوی واشنگتن داده شده همگی گویای این مساله است که در تاریخ ۱۹ ماه مه این تحریم‌ها دوباره ملغی اعلام خواهند شد. بهترین مصداق برای این ادعا نیز بیانیه وزرای خارجه گروه ۷ در ایتالیا است که کمتر از دو هفته پیش صادر شد و در آن وزرای خارجه ۷ کشور عضو این گروه از جمله رکس تیلرسون تاکید کردند که به اجرای برجام پایبند هستند. تمدید تعلیق تحریم‌های ایران یکی از همین موارد پایبندی به برجام از سوی امریکا خواهد بود. اجرای سختگیرانه برجام از ابتدای روی کارآمدن دولت جدید ترامپ سیاستی بود که پیش‌بینی می‌شد دولت وی در برابر ایران برگزیند. این مساله در نامه روز گذشته تیلرسون به کنگره به خوبی نمود داشت. تیلرسون در حالی پای فعالیت‌های منطقه‌ای ایران را به میان آورده است که این مساله در دولت جدید امریکا به برگ جدیدی برای ایران‌هراسی و تحت فشار قرار دادن ایران بدل شده است. تقلای ترامپ برای ایجاد ارتباط میان توافق هسته‌ای و فعالیت‌های منطقه‌ای ایران نیز از همین نامه کاملا مشخص است. جان کری، وزیر امور خارجه پیشین امریکا با علم به حساسیت ایران به این مساله و توجه به اینکه ایجاد این ارتباط می‌تواند حیات برجام را به خطر بیندازد در نامه‌های هر ۹۰ روز یک بار خود به کنگره صرفا مساله هسته‌ای را مطرح کرده و تاکید داشت که ایران به آنچه که در برجام وعده داده عمل کرده است. متن نامه تیلرسون اما نشان می‌دهد که وی قصد دارد اجرای سختگیرانه برجام با توسل به بهانه‌های غیربرجامی را در دولت ترامپ پیگیری کند. سیاستی که امریکا انتظار دارد به خشم ایران و خروج این کشور از توافق هسته‌ای منتهی شود. تفاوت در نگاه دو دولت به مساله برجام و همچنین مساله ضرورت حفظ نخستین کانال ارتباطی با تهران در قریب به ۴ دهه گذشته در همین تفاوت در نگارش نامه‌های جان کری و رکس تیلرسون مشخص است. دولت اوباما تمام تلاش خود را به خصوص در چندماه آخر به کار گرفت تا میان توافق هسته‌ای و دیگر اختلاف‌ها با ایران چه از منظر فعالیت‌های منطقه‌ای و چه از منظر پرونده‌های مورد اختلاف حقوق بشر فاصله ایجاد کند. وی امیدوار بود که این فاصله بتواند در آینده به عنوان سرمایه‌ای برای همکاری‌های منطقه‌ای ایران و امریکا بر بستر اندک اعتماد به وجود آمده در سایه برجام، استفاده شود. دولت ترامپ اما برخلاف دولت سلف خود تلاش می‌کند از این فاصله بکاهد و با دست گذاشتن بر پروژه‌ای جدید برای ایران هراسی در منطقه، تهران را متقاعد کند که این توافق باید از میان برداشته شود. معاون اول ترامپ نیز که بعدها به اتهام رابطه با روس‌ها وادار به استعفا شد در یکی از نخستین واکنش‌های خود به پرونده ایران اعلام کرده بود که تهران به دلیل فعالیت‌های منطقه‌ای‌اش در لیست مورد توجه امریکا قرار دارد. توسل تیلرسون به مساله فعالیت‌های منطقه‌ای ایران در گزارش به کنگره درباره برجام نشان می‌دهد که کاخ سفید در برابر فشارهای اتحادیه اروپا، روسیه و چین برای حفظ توافق هسته‌ای کوتاه آمده و عملا متوجه تبعات سنگین زیرپاگذاشته شدن برجام از سوی خود شده است. درحالی که ایران و ۱+۵ هفته آینده در وین دور هم جمع می‌شوند تا نخستین جلسه کمیسیون مشترک درسال ۹۶ را پیش ببرند به نظر می‌رسد که تیم ترامپ دنبال تشدید فشارها بر ایران با توسل به تشدید تحریم‌های غیرهسته‌ای باشد. ایران می‌گوید بحث تحریم‌ها و اقدام‌های مغایر با روح برجام از سوی امریکا یکی از اصلی‌ترین سوژه‌های این نشست میان تهران و هیات‌های ۱+۵ خواهد بود. شاید بتوان نشست سه‌شنبه آینده را نخستین رویارویی میان تیم ایران و تیم جدید امریکا بر سر برجام دانست. دو انتقاد اصلی که ایران به تیم ترامپ وارد می‌داند مربوط به حفظ فضای عدم اطمینان پیرامون تهران برای شرکت‌های خارجی است و همچنین بیان عمومی تیم جدید امریکا که می‌تواند اجرای موفقیت آمیز برجام را زیر سوال ببرد. تیم ترامپ در حالی مکررا بحث بررسی مجدد برجام را مطرح می‌کند که همین بیان شفاهی نیز خلاف تعهداتی است که دولت باراک اوباما به ایران داده بود. درحال حاضر با نامه روز گذشته رکس تیلرسون، تاریخ طلایی بعدی برای مصاف ایران و امریکا در قالب برجام ۱۹ ماه مه برابر با ۲۹ اردیبهشت خواهد بود. در آن روز اگر کاخ سفید در بیانیه‌ای رای به تمدید تعلیق تحریم‌های ایران بدهد، می‌توان تا حدودی به تفکیک برجام از مسائل مورد اختلاف دیگر میان تهران و واشنگتن در دولت جدید این کشور امیدوار بود. نشانه‌هایی که تا به امروز در دسترس است این است که دونالد ترامپ در ۲۹ اردیبهشت ماه برای نخستین‌بار به مساله تمدید تعلیق تحریم‌های ایران چراغ سبز نشان خواهد داد. چراغ سبزی که به معنای پایان اختلاف‌های تهران و واشنگتن در سایر حوزه‌های غیرهسته‌ای نخواهد بود.

اعلام مرور تحریم‌های هسته‌ای

تیلرسون در این نامه تایید کرده است که ایران تا تاریخ ۱۸ آوریل ۲۰۱۷ به تعهدات خود در قالب برجام پایبند بوده است اما همزمان ادعاهای امریکا درباره تهران را تکرار کرده و مدعی شده که ایران از تروریسم حمایت می‌کند. تیلرسون در بخش دیگری از این نامه به اطلاع کنگره رسانده است که رییس‌جمهور امریکا تلاش جدیدی را برای بررسی اینکه آیا تمدید لغو تحریم‌ها تامین‌کننده منافع امنیت ملی امریکا است یا خیر، آغاز کرده است.

سوریه

واشنگتن طرح تقسیم سوریه را در سر دارد

خواب امریکا برای بشار اسد

یسرا بخاخ

در طول چند هفته گذشته تلاش‌های روسیه و کشورهای منطقه برای از سرگیری گفت‌وگوهای آستانه دو چندان شده است. بعد از نشست سه‌جانبه وزرای خارجه ایران، روسیه و سوریه در مسکو، تهران نیز میزبان نشست کارشناسی درباره سوریه است که کارشناسانی از روسیه و ترکیه نیز در آن حضور دارند. با این وجود به نظر می‌رسد ایالات متحده امریکا نیز برنامه طولانی مدتی برای سوریه در نظر گرفته که در نهایت به برکناری «بشار اسد» از قدرت منجر شود. روزنامه لبنانی الاخبار در گزارشی نوشته که نشست کارشناسی تهران با حضور روسیه، ایران و ترکیه نشستی مقدماتی برای دوری تازه از گفت‌وگوهای آستانه به شمار می‌رود و در همین راستا سفارت ایران در روسیه خبر داده که «حسین دهقان»، وزیر دفاع ایران سه شنبه آتی برای گفت‌وگو و دیدار با «سرگئی شوینگو» همتای روسی خود به مسکو سفر خواهد کرد. از سوی دیگر برخی مقامات امریکایی که نخواستند نام‌شان فاش شود از طرح چند مرحله‌ای امریکا در خصوص آینده سوریه خبر داده‌اند. بر اساس گزارش‌های منتشر شده در رسانه‌های امریکایی این مسوولان گفته‌اند که راهکار دونالد ترامپ رییس‌جمهور امریکا در خصوص آینده سوریه به سه بخش تقسیم می‌شود، و طبق آن ترامپ ابتدا به دنبال تضعیف داعش است و بعد از ایجاد شدن ثبات در سوریه در مسیر انتقال سیاسی قدرت و برکناری بشار اسد گام برمی‌دارد. اظهارات مسوولان امریکایی در چند روز گذشته نیز در همین راستا بوده است، «هربرت ریموند مکمستر»، مشاور امنیت ملی امریکا گفته بود کشورش به دنبال افزایش شمار نیروهای زمینی خود در سوریه نیست و «جیمز متیس»، وزیر دفاع امریکا که در سفری منطقه‌ای در خاورمیانه به سر می‌برد، گفته بود مبارزه با داعش اولویت امریکا در شرایط فعلی است.

بر اساس گزارش الاخبار بعد از مبارزه با داعش یا کم کردن تهدید این گروهک تروریستی، واشنگتن تلاش خواهد کرد بین معارضان و نیروهای ارتش سوریه توافق آتش‌بس و ایجاد مناطق امن برقرار کند و به گفته مسوولان امریکایی دولت سوریه قرار است یکی از طرف‌های این توافق باشد ولی مشخص نیست ایجاد این مناطق با حضور نظامی امریکا همراه خواهد شد یا خیر اما هواپیماهای کشورهای عربی یا امریکایی اجازه گشت‌زنی و تردد در این مناطق را خواهند داشت و به گفته این مسوولان با بازگشت امنیت و ثبات به سوریه مردمی که از مناطق درگیری در سوریه فرار کرده به این مناطق بازمی‌گردند و حاکمان منطقه‌ای با احیای پلیس سوریه این مناطق را اداره خواهند کرد. بر اساس این گزارش امریکا می‌خواهد مناطق سنی‌نشین حاکمان سنی داشته و مسوولیت اداره مناطق کردنشین هم بر عهده کردها خواهد بود و دولت انتقالی که به صورت موقت زمامدار امور در سوریه باشد، تشکیل خواهد شد تا انتقال سیاسی قدرت صورت بگیرد. الاخبار گزارش داد مرحله سوم این طرح برکناری بشار اسد از ریاست‌جمهوری سوریه است که می‌تواند با مقدمه‌چینی برای برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری بر اساس قانون اساسی جدید در سوریه و ممنوع کردن بشار اسد از نامزدی در انتخابات صورت بگیرد یا اینکه بشار اسد به سرنوشت معمر قذافی یا صدام حسین دچار شود یا با تهدید اسد به برگزاری دادگاهی برای جنایت‌های جنگی و ربط دادن حوادث سوریه به شخص او، رییس‌جمهور سوریه از قدرت کناره‌گیری کند. باید به این مساله نیز توجه کرد که امکان برگزاری دادگاه برای بشار اسد به دلایل قانونی و سیاسی سخت خواهد بود به همین دلیل احتمالا امریکایی‌ها با تهدید کردن اسد به او پیشنهاد خواهند داد که از کشور خود خارج شده و با مهاجرت اجباری به روسیه یا ایران برود به همین دلیل بر اساس این گزارش «رکس تیلرسون»، وزیر خارجه امریکا به «ولادیمیر پوتین»، رییس‌جمهور روسیه و «سرگئی لاوروف»، وزیر خارجه این کشور گفته که خروج داوطلبانه اسد از سوریه بهترین گزینه موجود است. مسوولان امریکایی تاکید کرده‌اند که یکی از نکات مهم در این زمینه لزوم حضور روسیه در روند اجرایی کردن این طرح است زیرا مسکو بعد از حمایت نظامی از بشار اسد و کمک به او برای باز پس گرفتن برخی شهرهای مهم سوریه جایگاه ویژه‌ای در این میان برای خود دست و پا کرده است و به همین دلیل با تضمین امکان دستیابی روسیه به پایگاه دریایی طرطوس و پایگاه هوایی لاذقیه در هر سناریوی احتمالی بعد از اسد، به دنبال جلب حمایت مسکو خواهد بود. در حالی که هنوز هیچ واکنش رسمی از سوی روسیه در خصوص این اطلاعات منتشر شده اما رییس‌جمهور روسیه اخیرا تاکید کرد که کشورش به حمایت از راهکار سیاسی برای حل بحران سوریه ادامه خواهد و در پیامی به بشار اسد اطمینان خاطر داده بود که مسکو حفظ تمامیت ارضی و وحدت سوریه را تضمین می‌کند.

امریکایی‌ها و بریتانیایی‌ها در سوریه

در طول چند هفته گذشته گزارش‌هایی منتشر شده که حاکی از تلاش امریکا با همکاری کشورهای عربی برای تشکیل ناتوی عربی در منطقه است که اسراییل هم در آن شریک باشد، هدف از تشکیل این ناتوی عربی مقابله با داعش و فشار به ایران عنوان شده که سفر متیس به خاورمیانه و عربستان در همین راستاست. روزنامه الاخبار نوشته، نگرانی عربستان از آشکار شدن پیمان نظامی‌اش با اسراییل، واشنگتن را وادار کرده تا این پروژه را به وقتی دیگر موکول کند، از سوی دیگر مصر که خود با چالش‌های امنیتی زیادی دست و پنجه نرم می‌کند از وارد شدن به باتلاق سوریه پرهیز کرده و بارها نشان داده که از بشار اسد در سوریه حمایت می‌کند و ترجیح می‌دهد که به یمن نیروی نظامی بفرستد اما وارد سوریه نشود. در کنار آموزش‌های نظامی معارضان سوریه که در پایگاه‌های نظامی اردن صورت می‌گیرد، الاخبار به نقل از منابع آگاه خود گزارش داد که اتاق عملیات جدیدی در منطقه المزیریب در درعا تشکیل شده است و افسران نظامی خارجی در این اتاق عملیات مشارکت دارند و مستشاران امریکایی و بریتانیایی در بخش‌هایی از سوریه اقدام به گشت زنی کرده‌اند که به گفته کارشناسان معمولا مشاوران نظامی خارجی در بخش‌هایی که از لحاظ امنیتی پایدار نیستند حضور پیدا نمی‌کنند اما حضور مشاوران نظامی امریکا و بریتانیا در این منطقه که بخش‌هایی از آن در کنترل گروهک تروریستی جبهه النصره است حاکی از وفاداری این گروه‌ها به ائتلاف ضد داعش امریکاست. انتشار این گزارش‌ها با سفر وزیر دفاع امریکا به کشورهای منطقه همزمان شده که نشان می‌دهد مسوولان امریکایی طرح خود برای آینده سوریه را با شرکای منطقه‌ای‌شان در میان می‌گذارند، از سوی دیگر با نگاهی به طرح امریکا به نظر می‌رسد واشنگتن دنبال تقسیم سوریه به حکومت‌های فدرالی کوچک‌تر قومیتی- مذهبی است که این مساله ضمن اثرگذاری بر وحدت دولت ملی سوریه، مواضع این کشور را در برابر اسراییل به‌شدت تضعیف خواهد کرد و در نهایت بیش از اینکه این طرح برای حل بحران سوریه پیشنهاد شده باشد، به نظر می‌رسد طرحی است تا دولت متحد و یکپارچه سوریه را برای حفظ امنیت اسراییل از میان بردارد.

گزارش روز

نگرانی از کمپین‌های ضد اسلام در فرانسه

گروه جهان | برای برخی انتخابات ریاست‌جمهوری فرانسه یک تغییر به حساب می‌آید که بتواند مشکلات کشوری را که غرق در بحران اقتصادی و اجتماعی است را حل کند. برای برخی دیگر این انتخابات را یک نوع به چالش کشیدن حضور یا عدم حضور فرانسه در اتحادیه اروپا می‌دانند. اما در فرانسه شرایط به مراتب در برخی موارد نگران‌کننده‌تر از این مسائل است. اکنون فرانسه در وضعیت اضطراری به سر می‌برد و طی یک سال گذشته شاهد سیل گسترده‌ای از خشونت‌های تروریستی در داخل خود بوده است. از همین رو این انتخابات به یک همه پرسی تبدیل شده که آیا فرانسه می‌خواهد مسلمانان را در یک جامعه چند فرهنگی بپذیرد یا خیر. قبل از دور اول انتخابات که روز یکشنبه آینده برگزار می‌شود، هر یک از پنج رقیب اصلی حاضر در انتخابات از سراسر طیف‌های مختلف با یک سوال جدی روبه‌رو هستند اینکه می‌خواهند با بزرگ‌ترین اقلیت مذهبی این کشور که مسلمانان آن را تشکیل می‌دهند، چه کنند. مارین لوپن، رهبر جبهه ملی و راست افراطی فرانسه پاسخ روشنی به این رویکرد می‌دهد. او در ماه فوریه در سخنرانی‌ای که هنگام اعلام نامزدی خود کرد، به‌شدت جهانی‌سازی را به باد انتقاد گرفت و گفت که این ایدئولوژی قصد دارد و می‌خواهد فرانسه را به زانو در بیاورد. مارین لوپن معتقد است که نباید اجازه داد تا مسلمانان وارد فرانسه شوند و پذیرش پناهجویان مسلمان نیز باید متوقف شود. نامزد دیگر این انتخابات فرانسوا فیون است که نمایندگی محافظه‌کاران را برعهده دارد و در سخنرانی انتخاباتی ماه ژانویه اعلام کرد که می‌خواهم کنترل اداری سختگیرانه‌ای را نسبت به دین اسلام انجام دهم. در مقابل امانوئل ماکرون، نامزد محبوب مستقل‌های فرانسه نیز در سخنرانی خود اعلام کرد که ما به کمک مسلمانان نیاز داریم تا بتوانیم چهره اسلام را در فرانسه بازسازی کنیم. نامزد چپ‌های افراطی ژان لوک ملانشون اسلام هراسی را در فرانسه محکوم و تصریح کرد که باید شخصیت اجتماعی و شخصیت فردی افراد متمایز از یکدیگر مورد بررسی قرار گیرد. وی همچنین درخواست کرد که به سوءاستفاده از بودجه عمومی برای آموزش پرورش مذهبی خصوصی پایان داده شود. بنوییت هامون، کاندیدای حزب سوسیالیست نیز همواره از منافع جامعه مسلمان فرانسه دفاع کرد و اصرار دارد که همان گونه که سایر فرانسوی‌ها حق دارند پوشش داشته باشند زنان مسلمان فرانسوی نیز می‌توانند با پوشش خود زندگی کنند و منع استفاده از بورکینی برای زنان مسلمان را یک رسوایی خواند. برخی نامزدهای انتخاباتی فرانسه که در راس آن مارین لوپن قرار دارد، در حالی به اسلام و مسلمانان در فرانسه حمله می‌کنند، که تروریست‌هایی که در خاک فرانسه دست به حملات تروریستی با الهام از داعش زدند، شناسنامه‌های فرانسوی و اروپایی داشته‌اند و در جوامع فرانسوی و اروپایی رشد پیدا کرده‌اند. این فرآیندی مشکوک در میان جمعیت مسلمانانی است که برای قرن‌ها توانسته‌اند یک زندگی مسالمت‌آمیز را با اروپایی‌ها داشته باشند. اما با توجه به تنوع و پیچیدگی جمعیت در فرانسه و به خصوص گستردگی مسلمانان این نگرانی وجود دارد که لوپن یا فیون در این رقابت پیروز شوند، این اتفاق می‌تواند همه‌چیز را به طور قابل توجهی بدتر کند. زیرا هر دو نامزد به سرعت به سمت سرکوب حجاب، مساجد و سازمان‌های مربوط به جامعه مسلمانان به اسم دولت سکولار پیش می‌روند. لائورلا لائوب، استاد ادبیات عربی دانشگاه فرانسه و نسل پنجم از شهروندان فرانسوی که در این کشور حضور دارد به واشنگتن پست می‌گوید: هیچ کمپینی برای ما وجود ندارد، هیچ کس وضعیت ما را درک نمی‌کند.

در حال حاضر طبق آماری که در حال انتشار است مسلمانان فرانسوی قصد دارند تا در انتخابات شرکت نکنند و این آمار در حال افزایش است. بسیاری نیز معتقدند این اتفاق به این دلیل در حال رخ دادن است که سیاست‌های ضد تروریستی که توسط دولت سوسیالیست رییس جمهور فرانسوا اولاند و نخست‌وزیر سابق مانوئل والس اتخاذ شد آنها را بسیار دلزده کرد. به خصوص تابستان گذشته که دولت شروع به آزار و اذیت مسلمانان بورکینی پوش کرد و عملا با این اقدام حمایت مسلمانان که معمولا پشت سوسیالیست‌ها بودند را از بین برد و اکنون آنها بیش از هر زمانی خود را در فرانسه بدون نماینده می‌دانند. از طرفی مسلمانان بسیار نگران هستند که تحت وضعیت اضطراری حاکم در فرانسه پس از حملات نوامبر ۲۰۱۵ که توسط اولاند اعمال شد، فشار بیشتری در ادامه نیز به آنها وارد شود. زیرا حداقل این وضعیت اضطراری تا پایان تابستان ادامه خواهد داشت و پس از آن باید استمرار وضعیت اضطراری مورد بررسی قرار گیرد. در حال حاضر فرانسه ۱۶ ماه است که در وضعیت اضطراری به سر می‌برد. از میان نامزدها این تنها ملانشون است که برای پایان این وضعیت وعده داده است اما سایر نامزدها به نظر می‌رسد که موافق تمدید وضعیت اضطراری در فرانسه هستند. از زمان آغاز وضعیت اضطراری در فرانسه بیش از ۴ هزار خانه بدون مجوز مورد بازرسی قرار گرفت و بیش از ۷۰۰ نفر تحت بازداشت خانگی به سر می‌برند. اما بسیاری از مسلمانان معتقدند که این کار غیرقانونی است. سازمان مبارزه با تبعیض نژادی فرانسه گزارش داده است که بیش از ۴۰۰ مسلمان اعلام کردند که بدون هیچ دلیل روشنی در سال ۲۰۱۶ خانه‌های آنها مورد تجسس قرار گرفته و حدود ۱۰۰ نفر از آنها تحت بازداشت خانگی قرار گرفتند که حدود ۳۰ نفر از آنها خواهان خروج از کشور هستند. برخی از عواقب این رفتار نیز وخیم بوده است. واشنگتن پست گزارش می‌دهد که در تاریخ سوم دسامبر ۲۰۱۵ دریسیا ساکن مسلمان کوه‌های آلپ فرانسه که نخواست نام خانوادگی خود را از ترس انتقام فاش کند، گفت که در ساعت ۴:۳۰ صبح ۱۰ افسر پلیس فرانسه با کوبیدن روی در وارد خانه شدند. آنها آپارتمان را تا ساعت ۶ صبح بازرسی کردند و اعلام کردند که همه‌چیز خوب است. اما این تنها آغاز یک کابوس بود. او بازگو کرد که چگونه شش روز بعد پس از ۱۵ سال کار از اداره کنترل ترافیک اخراج شد. با این حال انتخابات فرانسه ورای تمام مباحث مختلف در آن تبدیل به یک تصمیم جدی برای مردم فرانسه در خصوص اسلام شده است و حتی مسلمانان فرانسه چشم به این انتخابات دوخته‌اند تا ببینند آیا کابوسی بزرگ‌تر در انتظار آنها است یا خیر!

سرخط خبرها

- حزب جمهوریخواه خلق ترکیه تهدید به خروج از پارلمان کرد
- افشای دیدار هیات امنیتی اسراییلی با مقامات عربستان، امارات و قطر
- پلیس عراق: معاون اول «ابوبکر البغدادی» در موصل کشته شد
- پاسخ تند روسیه، چین و دیدبان حقوق بشر به ادعاهای حقوق بشری امریکا
- انفجار تروریستی در جنوب غرب حلب با ۳۸ کشته و زخمی
- گزارش وزارت خارجه امریکا درباره نقض حقوق فلسطینیان در اراضی اشغالی
- ترامپ پیش از نشست ناتو با اردوغان دیدار می‌کند
- اردوغان: دیکتاتور نخواهم شد
- رای مثبت پارلمان انگلیس به انتخابات زودهنگام

چهره‌ها-خبرها

انتقاد لاوروف از سازمان منع سلاح‌های شیمیایی در سوریه

سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه در کنفرانس خبری مشترکی با همتای سنگالی‌اش گفت: باید اشاره کنم که یک همزمانی بسیار عجیب رخ داده است به طوری که در حال حاضر ریاست هر دو گروه هیات حقیقت‌یاب سازمان منع گسترش سلاح‌های شیمیایی در خصوص استفاده بالقوه از تسلیحات شیمیایی در سوریه به دست انگلیسی‌ها سپرده شده است. وی افزود: این مساله مغایر با اصول یک سازمان بین‌المللی است؛ ساختاری که باید حداکثر تعادل را رعایت کند. این جلسه پرسش و پاسخ پیش از دور جدید مذاکرات صلح سوریه در «آستانه» که برای اوایل مه سال جاری میلادی برنامه‌ریزی شده، صورت گرفت. سازمان منع گسترش سلاح‌های شیمیایی یک سازمان بین‌المللی است که باید مطمئن شود کشورها به کنوانسیون تسلیحات شیمیایی پایبند هستند، استفاده از چنین سلاح‌هایی را منع می‌کنند و نابودی آنها را لازم می‌دانند. لاوروف با اشاره به مصاحبه اخیر بوریس جانسون، وزیر امور خارجه انگلیس گفت: اتباع انگلیسی که ریاست این دو هیات حقیقت یاب را بر عهده دارند تاکنون هیچ چیزی به هیچ کسی نگفته‌اند در حالی که دانشمندان انگلیسی نمونه‌های گرفته شده از صحنه وقوع این رویداد را تجزیه و تحلیل کرده‌اند. بوریس جانسون در این مصاحبه دمشق، روسیه و ایران را مقصر حمله به استان ادلب دانست. لاوروف گفت: جانسون در مصاحبه خود اعلام کرده بود که دانشمندان انگلیسی نمونه‌های گرفته‌شده از محل این حمله را تجزیه و تحلیل کردند و نتیجه آن در خصوص استفاده از گاز سارین یا مشابه آن در این حمله مثبت بوده است. وزیر امور خارجه روسیه بار دیگر خواستار یک تحقیقات بی‌طرف، بدون تعصب و شفاف در سوریه شد که باید از طرف سازمان منع گسترش سلاح‌های شیمیایی با کمک کارشناسان مستقل صورت گیرد.

عبادی: همه پرسی به نفع منطقه کردستان نیست

نخست‌وزیر عراق تاکید کرد که آرمان‌های کردها برای تشکیل کشور مستقل حقی قانونی است اما برگزاری همه‌پرسی در شرایط کنونی به نفع‌شان نیست. به گزارش ایسنا و به نقل از پایگاه خبری ایلاف، حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق در کنفرانس مطبوعاتی در بغداد گفت: مذاکرات هیات کردی که هفته گذشته به بغداد سفر کرد درباره برافراشته شدن پرچم اقلیم کردستان بر فراز ساختمان‌های ادارات دولتی در استان کرکوک بود. این برخورد آنها درست نیست چراکه ادارات مذکور نهادهای رسمی وابسته به دولت عراق هستند و ما تنها اجازه برافراشته شدن پرچم اقلیم کردستان بر فراز مقرهای احزاب کرد را داده بودیم. وی گفت: آرمان‌های کردها برای تشکیل کشور مستقل حقی قانونی است اما به نفع اقلیم کردستان یا هر طرف عراقی دیگری نیست که در شرایط کنونی همه‌پرسی برگزار کند چراکه در این صورت مشکلات بسیاری به وجود می‌آید. بیشتر سیاستمداران کرد با این نظر موافقند. العبادی تاکید کرد: نیروهای عراقی طی عملیات آزادی موصل برای حفظ امنیت و سلامتی غیرنظامیان تلاش زیادی کرده‌اند. نیروهای ما طی عملیات غرب موصل تعداد زیادی از تروریست‌های داعش را از پای درآورده و بازداشت کردند. وی درباره پرونده شکارچیان قطری که در عراق ربوده شده بودند، گفت: آنها با ویزای رسمی از سوی وزیر کشور سابق وارد کشور ما شدند و باید از آنها محافظت می‌شد چراکه ربوده شدن‌شان توهینی به تمامی عراقی‌هاست. دولت عراق برای آزادی آنها تلاش زیادی کرد و همکاری برخی کشورهای دوست را خواستار شد. تلاش برای آزادی این شکارچیان ادامه دارد.

دیدار وزیر دفاع امریکا با پادشاه عربستان

جیمز متیس، وزیر دفاع امریکا که به منطقه خاورمیانه سفر کرده روز گذشته با ملک سلمان، پادشاه عربستان دیدار و گفت‌وگو کرد. طبق گزارش خبرگزاری فرانسه، متیس را در این دیدار یک هیات امریکایی همراهی می‌کرد که در کاخ ملک سلمان مورد استقبال قرار گرفتند. یک مقام پنتاگون پیش‌تر گفته که وزیر دفاع امریکا عصر سه‌شنبه برای گفت‌وگو با مقام‌های عربستان درباره اولویت‌های‌شان وارد این کشور شد. پیش از این منابع خبری گزارش داده‌اند جیمز متیس در سفر منطقه‌ای خود قرار است درباره بحران سوریه و گسترش کمک‌های واشنگتن به متحدانش در جنگ یمن گفت‌وگو کند. متیس در بدو ورود خود به عربستان مدعی دخالت ایران در درگیری‌های یمن شده و بر لزوم توقف حمایت‌های نظامی ایران از گروه انصارالله یمن تاکید کرد. وزیر دفاع امریکا به سوالی درباره احتمال افزایش حمایت‌های کشورش از ائتلاف عربی ضد یمن به رهبری عربستان پاسخی نداد و تنها با ابراز امیدواری نسبت به تحکیم و گسترش روابط دو کشور در این سفر گفت: هدف ما در برابر این درگیری، مذاکره بر سر آن با نظارت سازمان ملل جهت دستیابی به راه‌حلی سیاسی در اسرع وقت است.